

Głos DOBRZYNIĘWA

KWARTALNIK NR 2 (6) KWIECIEŃ - CZERWIEC 2020

Spis treści:

Słowo od wójta	s. 4
Co w samorządzie?	s. 6
Śladami historii	s. 12
Ludzie gminy	s. 13
Oświata, kultura, wychowanie	s. 22
Działamy, nie narzekamy	s. 32
A to ciekawe!	s. 34
Dzieci mają głos	s. 35

Redakcja:

Krzysztof Bagiński — redaktor naczelny
Anna Mózdzżyńska — korekta
Ewelina Sadowska-Dubicka
Dominika Sławińska
Joanna Żarniewska

Opr. graficzne i skład komputerowy:

Ewelina Sadowska-Dubicka

Wydawca:

Urząd Gminy Dobrzyniewo Duże,
ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyniewo Duże

Zdjęcie na okładce:

Kościół w Dobrzyniewie Kościelnym

Druk:

bialy
drukarnia kruk

Sobolewo, ul. Tygrysia 50
15-509 Białystok

Nakład: 2000 egz.

ISSN 2657-7089

Gmina DOBRZYNIĘWO DUŻE

Tu mieszkam, tu płacę podatki

- nie trzeba być tu zameldowanym, wystarczy **mieszkać**
- od Ciebie również zależy polepszenie komfortu życia w naszej gminie

**Jak przekierować swoje podatki do
Gminy Dobrzyniewo Duże, jeśli nie jesteś
tutaj zameldowany:**

Zmiana urzędu skarbowego jest bardzo prosta. Można jej dokonać podczas corocznego składania formularza PIT

Jeśli rozliczają się Państwo z podatku dochodowego na formularzu PIT 37 to należy wpisać :

w części A - Drugi Urząd Skarbowy,
Białystok, ul. Plażowa 17

w części B - adres zamieszkania na terenie
gminy Dobrzyniewo Duże

Jeżeli chcą Państwo wskazać miejsce zamieszkania w gminie Dobrzyniewo Duże w ciągu roku, należy w tym celu wypełnić formularz ZAP-3 i w pozycji B2 wpisać jako miejsce zamieszkania gminę Dobrzyniewo Duże

Proszę **pamiętać**, aby o zmianie urzędu skarbowego poinformować **pracodawcę**
formularz **ZAP-3** do pobrania na stronie **www.dobrzyniewo.pl** w zakładce **Pobierz wnioski**

Strategia na czas pandemii i po niej

W dniu 31 stycznia 2020 r. Rada Gminy Dobrzyńewo Duże na uroczystej sesji i z udziałem wielu gości z regionu oraz mieszkańców gminy jednogłośnie uchwaliła Strategię Rozwoju Gminy Dobrzyńewo Duże na lata 2020-2030. Prace nad nią trwały od czerwca 2019 r. W numerze 3/2019 „Głosu Dobrzyńewo” informowaliśmy o ich ważnym etapie, jakim były sierpniowe, trzydniowe warsztaty strategiczne, z udziałem władz naszej gminy, kierownictwa gminnych jednostek, sołtysów, przedsiębiorców, rolników oraz działaczy i innych mieszkańców, a także decydentów z powiatu i regionu. Po tych warsztatach prace nad Strategią polegały na sporządzaniu i doskonaleniu ich kolejnych wersji, w tym podczas posiedzeń Komisji Rady Gminy. Nowa Strategia jest w tej chwili naszym najważniejszym planem rozwoju, a jej cele to zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, zdynamizowanie gospodarki oraz ochrona i zrównoważone wykorzystanie środowiska naturalnego.

Niestety, jak wszyscy wiemy, w marcu do Polski dotarła koronawirusowa pandemia, zmieniając życie nas wszystkich głęboko i zapewne na długo. Choć trudno dziś ocenić ostateczną skalę i strukturę tych zmian, to jednak nie ma wątpliwości, że nasza Strategia – podobnie jak wszystkie strategie, plany i programy powiatowe, wojewódzkie, krajowe i europejskie, a także nasze osobiste – będzie musiała być zweryfikowana i częściowo zaktualizowana. Wszyscy stajemy przecież przed nowymi problemami i wyzwaniem, ale specjaliści dostrzegają wśród nich też szanse, w tym sprzyjające warunki na przyspieszenie zmian od dawna potrzebnych.

Wszystko to nie oznacza jednak, że możemy lub powinniśmy zaniechać wdrażania naszej Strategii, porzucając ją i zominając o jej treści. Wręcz przeciwnie. Większość z wyznaczonych w niej celów i wskazanych, konkretnych działań jest dziś i będzie w przyszłości dla nas wszystkich szczególnie ważnych. Mam tu na myśli np. wspieranie naszych firm, zwłaszcza małych (poprzez realizację programu lokalnej polityki i promocji gospodarczej gminy), wspieranie rynku pracy oraz stymulowanie rolnictwa. Szczególnie ważna będzie teraz realizacja niektórych, zaplanowanych w Strategii działań oświatowych. Chodzi np. o zastosowanie metod dydaktycznych wykorzystujących nowe technologie informatyczne i komunikacyjne, w tym wirtualne, społecznościowe i procesowe. Nowego znaczenia nabierają dziś, zaplanowane w Strategii, podnoszenie cyfrowych kompetencji osób dorosłych, zwłaszcza zagrożonych wykluczeniem cy-

frowym oraz przestępczością cyfrową (seniorów), a także rozwój e-usług prewencji i rozwiązywania problemów społecznych. W Strategii zaplanowaliśmy także rozwój e-usług świadczonych przez Urząd Gminy i gminne jednostki organizacyjne. Nie zabrakło w niej również zadań związanych z ochroną zdrowia mieszkańców, jak np. wspieranie realizacji diagnostyczno-przesiewowych oraz profilaktycznych programów zdrowotnych. Obejmuje ona nawet cyfryzację Gminnego Centrum Kultury i podniesienie kompetencji cyfrowych jego pracowników, co może umożliwić realizację ich misji w nadchodzącej przyszłości. Zgodnie ze Strategią opracujemy i wdrożymy też program edukacji obywatelskiej mieszkańców gminy, wychodzący naprzeciw wyzwaniom, którym dziś przyszło nam wszystkim sprostać. Strategia stanie się także podstawą pozyskiwania środków pomocowych, krajowych i unijnych, jakie wkrótce z pewnością zostaną uruchomione na walkę ze społeczno-gospodarczymi skutkami pandemii.

Biorąc powyższe pod uwagę, nie tylko nie porzucamy naszej nowej Strategii, ale zgodnie z treścią zawartych w niej wytycznych, powołaliśmy zespół ds. wdrażania strategii. Stojąc na jego czele, powołałam do niego kadre kierowniczą naszego samorządu, tj. zastępcę wójta, sekretarza gminy, skarbnika gminy, kierowników referatów Urzędu Gminy, kierownika

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, dyrektora Gminnego Centrum Kultury, kierownika Gminnej Biblioteki Publicznej, a także dyrektorów placówek oświatowych. W pracach zespołu uczestniczy też przewodnicząca Rady Gminy. Do prac w zespole zapraszani będą także w miarę potrzeb inni pracownicy naszego samorządu, mieszkańcy oraz eksperci zewnętrzni. Zespół ten jest platformą koordynacji działań na rzecz wdrażania Strategii w czasie pandemii i po pandemii – miejscem wspólnego poszukiwania pomysłów radzenia sobie w nowej sytuacji, tworzenia nowych planów dziedzinowych, wskazywania, z jakimi partnerami strategicznymi możemy dziś korzystnie współpracować, dyskusji o możliwościach pozyskania środków zewnętrznych itp. Prace tego zespołu obejmą również monitorowanie wdrażania Strategii, a także udział w jej nieodległej aktualizacji, gdy tylko nowa sytuacja społeczno-gospodarcza naszej Gminy będzie nam już lepiej znana.

Wiem, że nasze kadry samorządowe są dobrze wykwalifikowane i zmotywowane do działania. Wierzę, że działając strategicznie, konsekwentnie i wspólnie możemy nie tylko poradzić sobie w obecnej sytuacji, a także dalej rozwijać naszą Gminę. Będziemy Państwa o tych działaniach regularnie informować.

Wojciech Cybulski
Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże

Adopcje psów

Od początku roku 25 pieszków przebywających w Schronisku dla bezdomnych zwierząt w Radysach znalazło dom. Obecnie w schronisku znajduje się 10 psów z terenu gminy Dobrzyniewo Duże.

Na www.dobrzyniewo.pl, w zakładce „Adoptuj mnie”, znajdują się zdjęcia

psów, nr kojca, nr czipa i płeć. Osobą do kontaktu w sprawie adopcji jest pracownik schroniska, pani Iza, tel. 506 992 313.

Gorąco zachęcamy do przygarnięcia psa, gdyż według popularnego powiedzenia — pies jest najlepszym przyjacielem człowieka.

Kara za brak deklaracji

Wraz ze zmianą metody ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – od jednej osoby, właściciele nieruchomości zamieszkałych (współwłaściciele nieruchomości, użytkownik wieczysty, jednostka organizacyjna, osoba posiadająca nieruchomość w zarządzie lub użytkowaniu, inny podmiot władający nieruchomością) zostali zobowiązani od 1 kwietnia 2020 r. do złożenia Wójtowi Gminy Dobrzyńewo Duże nowej deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi. Pomimo ciężącego na mieszkańcach obowiązku złożenia deklaracji, nie wszyscy to zrobili (około 400 właścicieli nieruchomości). Termin upłynął 10 maja 2020 r. Niedopełnienie tego obowiązku skutkować będzie wszczęciem

postępowania mającego na celu wydanie decyzji ustalającej wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz pociągnięciem do odpowiedzialności karnej skarbowej. Ponadto ustawodawca przewidział w takich przypadkach nałożenie kary grzywny.

Ci, którzy jeszcze nie dopełnili swojego obowiązku, proszeni są niezwłocznie złożenie nowej deklaracji

Zapraszam do obserwowania strony internetowej Urzędu Gminy Dobrzyńewo Duże www.dobrzyńewo.pl, gdzie w zakładce Gospodarka Odpadami Komunalnymi znajdziecie Państwo aktualne informacje o gospodarowaniu odpadami komunalnymi.

Magdalena Bernatowicz

Powszechny spis rolny 2020

Od 1 września do 30 listopada 2020 r. na terenie naszej gminy będzie realizowany Powszechny Spis Rolny 2020, wg stanu na 1 czerwca 2020 r. Spis zostanie przeprowadzony w gospodarstwach rolnych: osób fizycznych (gospodarstwach indywidualnych); osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej.

Wszystkie podmioty zobowiązane są do udzielania dokładnych, wyczerpujących i zgodnych z prawdą odpowiedzi.

Można to zrobić poprzez:

- samospis internetowy przeprowadzony za pośrednictwem interaktywnej aplikacji, która będzie dostępna na tej stronie internetowej;
- odpowiedzi w wywiadzie telefonicznym przeprowadzonym przez rachmistrza telefonicznego,

- odpowiedzi w wywiadzie bezpośrednim przeprowadzonym przez rachmistrza terenowego, który odwiedzi gospodarstwo rolne.

W gminnym biurze spisowym w Urzędzie Gminy Dobrzyńewo Duże przy ul. Białostockiej 25 zapewniony będzie bezpłatny dostęp do pomieszczenia wyposażonego w sprzęt komputerowy.

Każdy z ankierów zobowiązany jest do posiadania legitymacji. W przypadku wątpliwości użytkownik gospodarstwa rolnego przed przeprowadzeniem przez rachmistrza spisowego wywiadu telefonicznego lub bezpośredniego wywiadu tożsamość może potwierdzić telefonicznie pod numerem telefonu w wojewódzkim biurze spisowym 85 749 77 31, 85 749 77 44 lub w gminnym biurze spisowym pod numerem tel. 85 742 81 55.

Usuwanie odpadów rolniczych i azbestu

Gmina Dobrzyniewo Duże otrzymała 46 429 zł dofinansowania na usuwanie odpadów z folii rolniczych, siatki i sznurka do owijania balotów, opakowań po nawozach i typu Big Bag z terenu gminy w 2020 r. ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Planowany jest odbiór 92,859 Mg odpadów.

W drodze zapytania ofertowego wyłoniona została firma PHU „REKO” z Myszkowa. Wg regulaminu otrzymania ww. dofinansowania, rolnicy zobowiązani będą do przywiezienia posegregowanego i czystego odpadu do Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Pogorzalkach. W sprawie ustalenia terminu wykonawca będzie kontaktował się telefonicznie z rolnikami, którzy złożyli stosowne informacje w Urzędzie Gminy.

Jednocześnie informuję zainteresowanych, którzy złożyli w styczniu br. i w latach poprzednich wnioski o dofinansowanie na demontaż i unieszkodliwienie lub odbiór, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, iż Gminie Dobrzyniewo Duże przydzielono z Wojewódzkiego Funduszu Ochr

wiska w Białymstoku kwotę 10 640 zł. Gmina wniosowała o ok. 79 tys. zł. To, co otrzymaliśmy jest „kroplą w morzu potrzeb”. W zaistniałej sytuacji Wójt Gminy Wojciech Cybulski, kierując się dużym zainteresowaniem właścicieli nieruchomości, problemem i kosztami związanymi z usunięciem i unieszkodliwieniem azbestu oraz dbałością o zdrowie mieszkańców Gminy oraz środowisko, podjął decyzję, że zabezpieczy środki finansowe w budżecie Gminy na zrealizowanie wszystkich złożonych wniosków wyłącznie na odbiór, transport i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest. Dofinansowanie obejmuje 100% kosztów kwalifikowanych.

Osoby, które wniosowały także o demontaż ww. wyrobu a chcące skorzystać z dofinansowania, zobowiązane są do usunięcia wyrobu z dachu na własny koszt przez specjalistyczną firmę, złożenie go na palecie i owinięcie folią. Osoby, które nie zdemontują wyrobów azbestowych z dachu nie zostaną objęte dofinansowaniem w 2020 r. Wyłoniona przez Gminę Dobrzyniewo Duże w drodze przetargu firma będzie kontaktowała się z zainteresowanymi.

Magdalena Bernatowicz

Modernizacja ewidencji gruntów i budynków

Starosta Powiatu Białostockiego podpisał umowę na prace geodezyjne polegające na modernizacji ewidencji gruntów i budynków obrębu ewidencyjnego Dobrzyniewo Kościelne, Leńce i Nowe Aleksandrowo. Opracowany w ramach tej modernizacji projekt operatu opisowo-kartograficznego, którego podstawowymi elementami będą: mapa ewidencyjna, rejestr gruntów, rejestr budynków, rejestr lokali, kartoteka budynków, kartoteka lokali,

zostanie wyłożony do wglądu na 15 dni roboczych w siedzibie Starostwa Powiatowego w Białymstoku przy ul. Branickiego 13. Informacja o terminie i miejscu wyłożenia projektu operatu zostanie podana do publicznej wiadomości, na co najmniej 14 dni przed dniem wyłożenia, poprzez jej wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie Starostwa Powiatowego w Białymstoku, w tut. Urzędzie Gminy oraz ogłoszeniem w prasie o zasięgu krajowym.

Ścieki nadal są zrzucane do gruntu lub wody

Szanujmy środowisko i ludzi!

Drodzy Mieszkańcy!

W numerze 3 kwartalnika pisaliśmy o szkodliwości i karach za spalanie odpadów w piecach centralnego ogrzewania. W ramach przeprowadzonych kontroli przez pracowników Urzędu Gminy i policji w domostwach, gdzie pomimo upomnień i mandatów, sytuacja notorycznie się powtarzała, sprawy zostały skierowane do Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w Białymstoku. Wszystkie zgłoszone przypadki zakończyły się nałożeniem kary grzywny.

Problemem w naszej gminie jest również opróżnianie zbiorników bezodpływowych (szamb) w sposób niedozwolony, tj. na powierzchnię działki, do rowu, na pole beczkowiec, a także ich nieszczelność. Pojęcie zbiornika bezodpływowego zostało zdefiniowane w Ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach — to instalacje i urządzenia przeznaczone do gromadzenia nieczystości ciekłych w miejscu ich powstawania.

W myśl art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy właściciel nieruchomości zapewnia utrzymanie porządku i czystości przez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych; przyłączenie nieruchomości do sieci kanalizacyjnej nie jest obowiązkowe, jeżeli nieruchomość jest wyposażona w przydomową oczyszczalnię

ścieków spełniającą wymagania określone w przepisach odrębnych. Opróżnienie nieczystości ciekłych ze zbiornika czy z przydomowej oczyszczalni ścieków powinny odbywać się przez firmę asenizacyjną, która posiada stosowne zezwolenie Wójta Gminy Dobrzyniewo Duże. Wykaz firm znajduje się na tablicy ogłoszeń Urzędu oraz na stronie internetowej. Każdy właściciel nieruchomości powinien posiadać dokument opróżnienia zbiornika (faktura lub rachunek) i na żądanie organu każdorazowo go okazać. Nadzór nad realizacją tego obowiązku, tj. sposobem opróżniania nieczystości i częstotliwością opróżniania sprawuje wójt.

W związku z tym, że coraz częściej otrzymujemy sygnały o zrzucie ścieków bytowych do gruntu lub wody, informuję, że potwierdzone przypadki skutkować będą skierowaniem sprawy do sądu właściwego o ukaranie. Natomiast przypadki nieszczelnych zbiorników – do Powiatowego Inspektora Nadzoru Budowlanego w Białymstoku. Nie mniej jednak, jeśli zauważymy przypadek nielegalnego wylewania ścieków bytowych z danej nieruchomości lub unoszący się odór (nie mylić z gnojowicą) proszę na bieżąco sprawę zgłaszać organom ścigania – policji, nr 112, a następnie do Urzędu Gminy w Dobrzyniewie Dużym.

W okresie lipiec-sierpień 2020 r. planowania jest aktualizacja ewidencji zbiorników bezodpływowych i przydomowych oczyszczalni ścieków na terenie gminy Dobrzyniewo Duże.

Szanujmy środowisko i ludzi – sąsiadów!

Tego **NIE WOLNO** wrzucać do kanalizacji

tłuszcze i różnego rodzaju oleje

substancje te tężą w rurach i zmniejszają ich objętość

resztki jedzenia

powodują zatory oraz rozwój szczurów

piasek, żwir i inne odpady budowlane

opadając na dno przewodów kanalizacyjnych tworzą trudne do usunięcia zatory

tampony, pieluchy, podpaski, patyczki, chusteczki nawilżane, gazety

zbijając się w zwartą masę lub tworząc sploty uniemożliwiają swobodny przepływ ścieków,

przyczyniają się do zatykania pomp w przepompowniach ścieków

leki, farby, środki chemiczne, papierosy, substancje chemiczne

zawarte są w nich substancje szkodliwe dla mikroorganizmów oczyszczających ścieki w biologicznej części oczyszczalni

UBIKACJA TO NIE KOSZ NA ŚMIECI

Awarie i niedrożność sieci powodują **wzrost opłat** za odbiór ścieków

**REFERAT GOSPODARKI KOMUNALNEJ
URZĘDU GMINY DOBRZYŃIEWO DUŻE**

kierownik inż. *Michał Gabrel*

Awaria przepompowni

W drugim kwartale 2020 r. Referat Gospodarki Komunalnej ze względu na panującą epidemię i pozostanie mieszkańców w domach ma bardzo dużo pracy z bieżącym utrzymaniem sieci. Chodzi zwłaszcza o kanalizację. Usuwaliśmy m.in. poważną awarię przepompowni głównej w Fastach wynikająca z wrzucania

chusteczek nawilżanych itp. włóknistych ścierek i ręczników. Został również przeprowadzony remont zbiorników wody na stacji uzdatniania wody Fasty polegający na wymianie pokrycia oraz odnowienia ścian. W najbliższym czasie zamierzamy przeprowadzić remont pompowni wody przy ul. Szkolnej w Dobrzniewie Dużym.

Gminne metamorfozy

Osiedle domów jednorodzinnych w Dobrzniewie Fabrycznym, ulica Dębowa

Zasiłek na zakup żywności

Rodziny, których dzieci nie uczęszają do szkoły z powodu jej zamknięcia w związku z sytuacją związaną z rozprzestrzenianiem się koronawirusa i nie korzystają z przyznaných posiłków, mogą uzyskać zasiłek celowy na zakup posiłku lub żywności. W tym celu należy złożyć wniosek wraz z niezbędną dokumentacją w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Dobrzyniewie Dużym oraz skontaktować się telefonicznie z pracownikiem socjalnym.

W celu usprawnienia przyznawania wsparcia wraz z wnioskiem prosimy o dostarczenie dokumentów o posiadanych dochodach za miesiąc poprzedzający złożenie wniosku oraz inne dokumenty potwierdzające trudną sytuację rodziny.

Dokumenty należy przesłać elektronicznie, na adres gops@dobrzyniewo.pl lub pocztą tradycyjną na adres: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, 16-002 Dobrzyniewo Duże ul. Białostocka 23.

Istnieje możliwość złożenia wniosku i niezbędnych dokumentów w kopercie do skrzynki pocztowej umieszczonej na budynku GOPS. Niezbędne druki wyłożone są na korytarzu ośrodka oraz dostępne na stronie www.dobrzyniewoduze.naszops.pl/druki-pomoc-spoeczna.

MIESZKAŃCY PYTAJĄ,
WÓJT ODPOWIADA

Śmieci nad rzeką

Pytanie do wójta:

Mieszkańcy Dobrzyniewa Fabrycznego przeznaczyli swoją dotację z funduszu sołeckiego na uporządkowanie terenu nad rzeką w pobliżu śluzy. Niestety, brakuje koszy na śmieci i nagromadzone nieczystości leżą pod drzewem. Droga nad rzekę jest przejezdna i MPO mogłoby wybierać śmieci, prosimy o interwencję w tej sprawie.

Józef

Odpowiedź wójta:

Teren w Dobrzyniewie Fabrycznym, położony nad rzeką w pobliżu śluzy, nie jest własnością gminy, zarządza nim Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie. Gmina Dobrzyniewo Duże planuje, w ramach funduszu sołeckiego, uporządkowanie tego atrakcyjnego terenu, tak, aby był on dostępny dla mieszkańców i turystów. Będzie to możliwe do wykonania po uzyskaniu zgody Wód Polskich. Wtedy też zostaną ustawione ławki i kosze na śmieci.

Śmieci, o których Pan pisze, zostały przez gminę uprzątnięte.

Apeluję do osób korzystających z tego urokliwego miejsca, aby do czasu jego pełnego zagospodarowania i ustawienia koszy, własne śmieci zabierać ze sobą. To bardzo dobry zwyczaj.

Wojciech Cybulski
Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże

HISTORIA JEDNEJ FOTOGRAFII

Zakończenie roku szkolnego w szkole w Nowym Aleksandrowie

Lubimy oglądać stare zdjęcia. Są one namacalnym dowodem na to, że coś kiedyś istniało, nawet jeśli teraz nie ma po tym śladu.

Zdjęcie upamiętnia zakończenie roku szkolnego w Szkole Podstawowej w Nowym Aleksandrowie, zostało wykonane przed 1954 r. Budynek szkoły oddano do użytku w 1935 r.; widzimy, że jest jeszcze nieotynkowany.

Udało się rozpoznać nauczycielki: Eugenię Czuro, Janinę Szynalską, p. Sokołowską, p. Słowikowską; kierownika szkoły Pawła Sokołowskiego, woźnego Józefa Żmiejkę oraz uczniów: Jerzego

Walendziuka, Gertrudę Ciupę, Zofię Kraśzewska, Mściława Czuro, Jana Citko, Celinę Rybnik, Danutę Citko, Cecylię Sobolewska.

Być może czytelnikom uda się dociec, kto jeszcze widnieje na pamiątkowej fotografii.

Zachęcamy Czytelników do dzielenia się fotografiami ukazującymi życie naszej gminy przez lata.

Joanna Żarniewska

Rozmowa z Marią Mazurek, kierownik przychodni rodzinnej w Dobrzyniewie Fabrycznym, specjalistą medycyny rodzinnej.

O koronawirusie, najgorszym typie pacjentów i wolnym czasie

Maria Mazurek

Zacznijmy od „gorącego” tematu. Pandemia COVID-19 zmieniła pracę lekarzy rodzinnych: pacjentom udzielane są teleporady, wydawane są e-zwolnienia lekarskie, wizyty odbywają się tylko po uprzednim umówieniu się telefonicznym wtedy, gdy jest to konieczne. Jak to wygląda w Przychodni Rodzinnej przy ul. Królewskiej? Ile czasu poświęca Pani doktor na rozmowy telefoniczne? Czy pacjenci często dzwonią? Czy nadal przychodzą?

Telefonów jest dużo, bardzo dużo; zdarza się, że dzwonią non-stop. Jednym pacjentom trzeba poświęcić mniej czasu, innym więcej, bywają nawet półgodzinne konsultacje telefoniczne.

Jeśli istnieje potrzeba przyjścia do przychodni na badanie lekarskie, dbamy o bezpieczeństwo i umawiamy pacjentów o pełnych godzinach tak, aby się nie stykali ze sobą. Takich pacjentów jest od dwóch do pięciu dziennie.

Mamy w porównaniu do ubiegłych lat o wiele mniej zachorowań żołądkowo-jelitowych typowych dla tego okresu, dzieci nie chodzą do szkoły, nie zarażają się wzajemnie oraz nie zarażają dorosłych.

Czy Pani czuje się bezpiecznie przyjmując pacjentów z objawami infekcji?

Poniekąd tak, używam maseczki, przyłbicy, rękawiczek, fartucha, środków dezynfekcyjnych. Przed przyjściem pacjenta zbieram wywiad; jeśli chory ma objawy, mogące świadczyć o koronawirusie, kieruję go do szpitala zakaźnego. Może tam jechać własnym transportem, jest również możliwość wezwania specjalnie wyposażonej karetki.

Personel medyczny jest przygotowany do pracy w warunkach o podwyższonym stopniu ryzyka, musimy zachować spokój, nie ulegać panice, w stresie podejmuje się często błędne decyzje.

Czy zetknęła się Pani z przypadkami pacjentów potencjalnie zagrożonych?

Tak, zdarzali się pacjenci z objawami gorączki, kaszlem, dusznościami. We wszystkich tych przypadkach wykluczono koronawirus.

Co Pani sądzi na temat epidemii? Jak długo potrwa? Gołym okiem widać, że

coraz więcej osób daje sobie przyzwolenie na to, by poluzować stosowanie nakazów czy zaleceń.

Rzeczywiście widać to poluzowanie. Cóż, część osób uważa, że cała ta pandemia to zмова. Takie myślenie robi wiele szkody, powoduje rozprzestrzenianie się choroby. Rozumiem zniesienie nakazu noszenia masek na powietrzu, natomiast uważam, że przebywanie w małych pomieszczeniach dużej liczby osób bez masek jest ryzykowne.

Wydaje się, że przetrwaliśmy najgorszy okres epidemii dość spokojnie w porównaniu z innymi krajami. Chyba dobrze poradziłyśmy sobie z tą sytuacją. Nie mamy jednak żadnej pewności co dalej.

Co najbardziej skraca życie i pogarsza jego jakość? Nikotyna? Alkohol? Narkotyki? Nadciśnienie tętnicze? Wysoki poziom cholesterolu? Nadwaga i otyłość?

Absolutnie wszystko, dodałabym jeszcze stres. Niewątpliwie jednak najczęściej spotykam pacjentów z nadwagą i nadciśnieniem; przy chęci współpracy można by temu zaradzić. Pierwsza rzecz, to zmiana nawyków żywieniowych, a druga — zwiększenie ilości ruchu. Te dwa czynniki w znacznym stopniu poprawiają stan zdrowia.

Czy lekarze chorują rzadziej niż przeciętny Nowak?

Nie, chorują tak samo często. Są jednak bardziej świadomi tego, co zagraża zdrowiu, szybciej reagują na pierwsze symptomy infekcji, starają się, jak sędzę, prowadzić zdrowy styl życia. Ja się staram.

Jak wygląda życie lekarza „od kulis”? Jakie są najbardziej irytujące zachowania pacjentów? Z którym typem trudnych pacjentów miewa Pani do czynie-

nia najczęściej: Czy są to osoby starsze i samotne, którzy chcą ponarzekać i się wygadać? Hipochondrycy? Osoby otyłe, które obrażają się za prawdę? Awanturnicy, którzy uważają, że im się wszystko należy, bo przecież płacą składki? Psychofani, wypytujący o życie prywatne? Pacjenci „Ja wiem lepiej”, którym lekarz potrzebny jest tylko do wypisania recepty?

Ten ostatni typ, zwany typem „Bo miś” (Bo mi się wydaje...) jest najbardziej irytujący. Jego zachowanie bywa niemiłe, niegrzeczne i przez to frustrujące. Zmiana toru myślenia takiego pacjenta jest bardzo trudna, wiedza i doświadczenie lekarza zdaje się nie liczyć. To pacjent, który sprawa, że uchodzi ze mnie energia.

Osoby starsze wzbudzają we mnie ciepłe uczucia i sentyment, nawet jeżeli czują potrzebę „wygadania się”. Hipochondrycy to najczęściej mężczyźni w kwiecie wieku, na szczęście są otwarci i chętni do dialogu. Psychofanów i awanturników nie spotykam. Z osobami otyłymi staram się rozmawiać taktownie i dyplomatycznie, małymi kroczkami nakłonić ich do zmiany diety.

Czy miłość do medycyny, to jest łatwa miłość? Czy służenie dobru pacjentów, myślenie bardziej o innych niż o sobie, ratowanie życia, samodzielne podejmowanie decyzji, odpowiedzialność za dobór leków nie jest obciążające? Jakich cech charakteru wymaga wykonywanie tego zawodu?

Jeśli chcesz być lekarzem, nie skupas się na tym, co cię będzie obciążać. Dostrzegasz pozytywne strony. Dobrze mieć jeszcze podczas studiów do czynienia z lekarzami, którzy stanowią autorytety, obserwować ich podczas pracy. Rola mistrza, który inspiruje, rozwija pasję, sty-

Wakacje? W tym roku zamiast Morza Śródziemnego — polskie jeziora

muluje zapał jest nie do przecenienia.

Jeśli wiedza, doświadczenie, pasja, oddanie, intuicja spotkają się w jednym czasie, to istnieją wszelkie przesłanki do bycia dobrym lekarzem.

Była Pani nominowana do tytułu „Lekarz Roku”, w plebiscycie „Kurierza Porannego” zajęła Pani wysokie miejsce. Pacjenci doceniają Pani kulturę osobistą, delikatność i empatię, miły, naturalny sposób bycia. Jak udaje się Pani zachowywać pogodę ducha?

Taki mam charakter, zawsze taka byłam. Na skutek różnych zdarzeń, przeżyć w życiu zawodowym i osobistym, przewartościowałam sporo spraw, wiem, co się w życiu liczy naprawdę. Miewam gorsze dni, ale zawsze staram się być profesjonalna, mam świadomość, że to ważny element mojej pracy.

Gdyby wybierała Pani specjalizację raz jeszcze, czy byłaby to medycyna rodzinna?

Myślę, że tak. Jako studentka odbywałam staż w wielu poradniach o różnej specjalności, każdą dziedziną byłam zafascynowana, ale w końcu odnalazłam się w medycynie rodzinnej. Z drugiej strony wykazałam praktycyzm — wybrałam to, co było najbardziej dostępne.

W jakim wieku podjęła Pani decyzję o tym, że zostanie lekarzem?

W wieku 14-15 lat przypadającym na koniec szkoły podstawowej. Rodzice dali mi „wolną rękę”, nie ingerowali w wybory. Bardzo lubiłam biologię, w liceum ogólnokształcącym chodziłam na fakultyty o profilu biologiczno-chemicznym.

Jak godzi pani obowiązki żony, mamy i lekarza?

Godzenie obowiązków to odwieczny dylemat pracujących mam. Nie da się wszystkiego pogodzić w 100%. To wymaga dyscypliny od całej mojej rodziny. Dzieci wiedzą, że muszą poczekać ze swoimi sprawami do chwili, aż wrócę z pracy i chwilę odetchnę. Mąż dzielnie pomaga mi w prowadzeniu przychodni. Nie narzekam więc.

Z domowych obowiązków najbardziej lubię gotowanie. Nie gotuję jednak codziennie.

W jaki sposób najchętniej Pani wypoczywa?

Lubię wypoczywać w sposób aktywny: chodzenie po górach, narty, wyprawy nad jezioro, nad morze, a na co dzień spacer i rowery.

Ulubiony film? gatunek muzyczny? gatunek literacki?

Moim ukochanym filmem jest „Pożegnanie z Afryką”. Lubię czytać skandynawskie kryminały. Kiedy byłam małą dziewczynką, zawsze wołałam Pana Samochodzika niż Królową Śnieżkę. Chętnie słucham muzyki klasycznej, choć staram się być na bieżąco z tym, czego słucha młodzież, np. mój syn.

Czy wyjedzie Pani doktor w tym roku na wakacje bez obaw?

Nie, nie wyjadę na wakacje bez obaw. Morze Śródziemne, ciepła woda, ostre słońce — moje ulubione klimaty... muszą poczekać. Wyjadę tam, gdzie nie ma dużych skupisk urlopowiczów, w miejsca mniej popularne, prawdopodobnie na Mazury lub Pojezierze Elckie.

Dziękuję serdecznie za rozmowę.

Rozmawiała
Joanna Żarniewska

Przyjazny bank

Wywiad z Wojciechem Kondratowiczem, dyrektorem Oddziału Banku Spółdzielczego w Dobrzyńnie Dużym

Dyrektor Oddziału Banku Spółdzielczego w Dobrzyńnie Dużym Wojciech Kondratowicz

Jak Bank poradził sobie w czasie pandemii koronawirusa?

Nie było to łatwe ale Bank, podobnie jak Klienci, dostosował się do centralnych procedur i przeorganizował pracę maksymalnie ograniczając ryzyko zarażenia. Od początku wybuchu pandemii pracujemy nieprzerwanie i zapewniamy klientom do-

stęp do zdeponowanych w Banku pieniędzy, zarówno gotówki jak i rozliczeń bezgotówkowych. Wprowadziliśmy szereg udogodnień w zakresie obsługi kredytowej i depozytowej, w tym m.in. elektroniczny tryb przyjmowania wniosków o odroczenie spłat kredytów. Bez przeszkód obsługujemy także wnioski klientów składane przez bankowość elektroniczną o pomoc w ramach tzw. „Tarczy Finansowej” z rządowego programu realizowanego przez Polski Fundusz Rozwoju.

Gmina Dobrzyniewo jest w zasadzie gminą wiejską. Czy rolnicy to wasi główni klienci?

Nasz Oddział wspiera wieś i pomaga rolnikom w dostosowaniu się do europejskich standardów gospodarowania. Aktywnie pomagamy Klientom prowadzącym działalność rolniczą m.in. finansując ich potrzeby inwestycyjne. Celem Banku Spółdzielczego w Białymstoku, a tym samym naszego Oddziału w Dobrzyniewie Dużym, jest świadczenie kompleksowych usług finansowych, zapewniających zaspokojenie potrzeb wszystkich klientów, zarówno rolników jak i przedsiębiorców działających na naszym lokalnym rynku. W naszej ofercie każdy znajdzie coś dla siebie.

Można więc stwierdzić, że jesteście Bankiem dla każdego?

Tak. Mogę śmiało powiedzieć, że jako Bank współpracujemy ze wszystkimi grupami klientów. W przypadku klientów firmowych stawiamy na sektor małych i średnich przedsiębiorców, którzy działają na lokalnym rynku. Do współpracy zapraszamy również duże podmioty. Z sukcesem budujemy z nimi długotrwałe relacje.

Często prowadzimy rachunki dla kilku pokoleń tej samej rodziny, tj. dziadków,

rodziców i dzieci. To jest z jednej strony bardzo budujące i świadczy o ogromnym zaufaniu klientów, z drugiej zaś stawia przed naszym Oddziałem ogromne wyzwanie.

Posiadamy w ofercie bezpłatny rachunek dedykowany klientom w wieku 13-25 lat. Dla osób interesujących się nowinkami technicznymi i płacnościami mobilnymi wprowadziliśmy aplikację mobilną Nasz Bank, umożliwiającą wygodny dostęp do rachunku ze smartfona.

Czyli dobrze znacie swoich klientów?

Myślę, że tak. Zarówno ja, jak i moi pracownicy, czujemy się częścią miejscowej społeczności. Staramy się sprostać oczekiwaniom klienta i być partnerem wspierającym go w realizacji zamierzeń biznesowych.

Uczestniczymy w miejscowych imprezach, np. „Dożynki Gminne w Dobrzyniewie Dużym” czy „Wielkanocne Pogorzalki”. Jesteśmy blisko naszych klientów nie tylko w Banku. Staramy się, by każdy miał okazję i możliwość poznać nas bliżej i bezpośrednio porozmawiać.

Czy może Pan powiedzieć kilka słów o sobie?

Swoją pracę zawodową rozpocząłem 13 lat temu w Oddziale Banku Spółdzielczego w Białymstoku w Krynkach, a następnie pracowałem w II Oddziale Banku w Białymstoku. Od 5 lat jestem Dyrektorem Oddziału Banku w Dobrzyniewie Dużym. Prywatnie jestem szczęśliwym mężem i ojcem dwójki dzieci. Kierowanie placówką w Dobrzyniewie jest dla mnie z jednej strony awansem, z drugiej zaś ogromnym zobowiązaniem wobec klientów.

Rozmawiał
Krzysztof Bagiński

Kształcenie na odległość

Od 25 marca zadania edukacyjne szkoły podstawowej i przedszkola realizowane są z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Nauczyciele szkoły w Nowym Aleksandrowie korzystają z różnych sposobów realizacji nauki zdalnej. Do kontaktów z uczniami i rodzicami wykorzystują dziennik elektroniczny, stronę internetową szkoły, e-maile, dostępne komunikatory, narzędzia Google, platformy edukacyjne rekomendowane przez Ministerstwo Edukacji Narodowej, kontakt telefoniczny z rodzicami i uczniami.

Wszyscy musieliśmy się zmierzyć z nową sytuacją, która stała się dla nas wyzwaniem. W pierwszym tygodniu planowaliśmy swoje działania krótkoterminowo, teraz na realizację kształcenia na odległość patrzymy z większą perspektywą. Coraz częściej kontaktujemy się indywidualnie z uczniami, by ich wspierać i pomagać w realizacji zadań edukacyjnych.

Nauka odbywa się raczej sprawnie, ale ciągle pracujemy nad udoskonaleniem metod i form pracy. Nauczyciele często korzystają ze szkoleń on-line. Bardzo cenna okazała się współpraca pomiędzy nauczycielami, a także z rodzicami uczniów. Nauczyciele pomagają sobie nawzajem, wspierają się, motywują, rozmawiają o kłopotach swoich uczniów. Bardzo aktywni w pracy z uczniami oraz we współpracy ze szkołą są rodzice naszych uczniów. Jesteśmy im wdzięczni za wyrozumiałość i pomoc.

Najczęściej zgłaszane problemy związane z kształceniem na odległość, dotyczące zarówno nauczycieli jak i uczniów, to słabej jakości sprzęt komputerowy, ograniczenia w dostępie do Interne-

tu, przeciążenia na platformach edukacyjnych, brak właściwego oprogramowania oraz słaba motywacja uczniów do nauki, kłopoty o podłożu psychologicznym.

Staramy się w miarę możliwości reagować na bieżąco, wspomagać rodziców, uczniów i nauczycieli w tym trudnym okresie. Pod koniec kwietnia otrzymaliśmy długo oczekiwaną nagrodę konkursu OSE i NASK – mobilną pracownię komputerową. W sytuacji kształcenia na odległość okazała się bardzo przydatna. Mogliśmy wypożyczyć je najbardziej potrzebującym uczniom i nauczycielom, aby mogli realizować zadania edukacyjne w tym trudnym okresie. Niebawem otrzymamy zakupione przez organ prowadzący – Gminę Dobrzyńewo Duże – kilka laptopów z dostępem do internetu, które także zostaną przeznaczone do kształcenia na odległość.

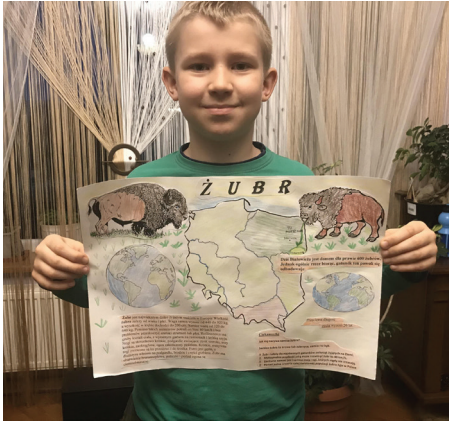
Wznowienie działalności Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Nowym Aleksandrowie było możliwe po spełnieniu wymagań BHP oraz szczegółowych wytycznych Ministra Zdrowia, Ministra Edukacji Narodowej oraz Głównego Inspektora Sanitarnego. Dzięki współpracy organu prowadzącego, dyrektora szkoły oraz nauczycieli udało się je dosyć szybko zrealizować.

Mamy nadzieję, że w nowych, bezpiecznych warunkach uczniowie będą mogli wrócić do szkoły, nauczyciele do pracy, a rodzice do swoich obowiązków zawodowych.

Szczególne podziękowania kierujemy na ręce Grażyny Cybulskiej oraz Agnieszki Firysiuł, które uszyły maseczki ochronne dla pracowników naszej szkoły.

Katarzyna Kozłowska

Zdalne nauczanie

W związku ze stanem epidemicznym w naszym kraju, od 25 marca zostało wprowadzone zdalne nauczanie. Z perspektywy minionych miesięcy wiemy, jak trudny był to czas dla rodziców, nauczycieli, dyrektorów, ale przede wszystkim dla uczniów. Wszyscy musieliśmy odnaleźć się w tej nowej sytuacji. Nauczyciele bardzo kretywnie podeszli do nauczania zdalnego, wykorzystując przy tym różne narzędzia organizacji nauki na odległość, m.in. dziennik elektroniczny oraz platformy i filmy edukacyjne.

Nauczanie zdalne wymaga poświęcenia i zaangażowania, zarówno ze strony nauczycieli, jak i uczniów i ich rodziców. Materiały do ćwiczeń i zabaw docierają również do przedszkolaków. Dla uczniów starszych klas organizowane są konsultacje. Nauczyciele pozostają w stałym kontakcie z rodzicami. Z informacji zwrotnych od uczniów i rodziców wynika, że dzieci radzą sobie z nauką, są zadowolone i zaangażowane, na bieżąco odsyłają zleczone im zadania, ale są i tacy, którzy wymagają przypomnienia i mobilizacji. Problemem, z jakim zmierzli się uczniowie, w warunkach

domowych, był niekiedy brak dostępu do sprzętu komputerowego i internetu.

To nowa sytuacja dla nas wszystkich i wszyscy uczymy się nowego podejścia do kwestii e-edukacji. Nam – nauczycielom – najbardziej brakuje bezpośredniego kontaktu z uczniem. Mamy nadzieję, że od nowego roku szkolnego będziemy cieszyć się powrotem do szkoły, do normalnych warunków nauki i pracy.

Chcielibyśmy podziękować wszystkim rodzicom za pomoc i wsparcie w tym trudnym okresie. Czekamy na powrót do normalności.

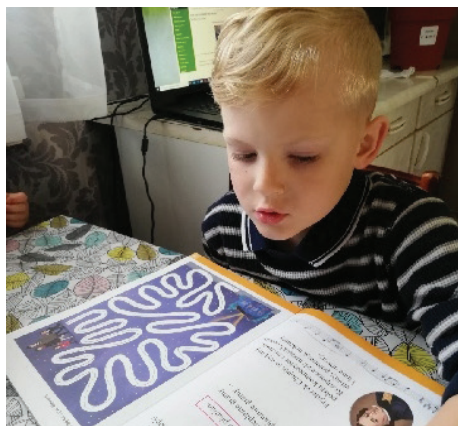
Emilia Adamska
Karolina Roszkowska

Grupa mali odkrywcy

Edukacja na odległość dla dzieci przedszkolnych to wciąż rozwijający się obszar kształcenia. Jeszcze do niedawna traktowany był jako narzędzie wspomagające nauczanie. W ostatnim czasie, w związku z wybuchem pandemii koronawirusa stał się jedynym sposobem przekazywania wiedzy oraz rozwijania zainteresowań i zaspokajania potrzeb edukacyjnych naszych uczniów.

Cieszy nas fakt, że wychowankowie z Nowego Aleksandrowa bardzo chętnie pracują i odpowiadają pozytywnie na przedstawiane przez nas propozycje zajęć, wykorzystując przy tym telefony, kompu-

tery czy tablety. Ogromne wsparcie w tej zdalnej rzeczywistości okazują im rodzice, którzy również z nami wychowawcami współpracują aktywnie i z wielkim zaangażowaniem pomagają zrealizować przygotowywane przez nas działania. Także w głowach naszych przedszkolaków i ich rodziców rodzi się wiele kreatywnych pomysłów, którymi dzielą się w relacjach fotograficznych.

Bardzo ożywionym okresem był czas przed świętami Wielkiej Nocy, wtedy to

nasi wychowankowie z rodzicami sadzili rośliny, robili piękne palmy, nie zabrakło też przedświątecznych wypieków i ozdób wielkanocnych.

Podejmowane przez nas rozmowy z rodzicami dotyczące realizacji zajęć, występujących u dzieci trudności, sukcesów, ich chęci i zaangażowania w działania podejmowane w domu, a także dotyczące samopoczucia najmłodszych pozytywnie wpływają na współpracę z rodzicami i utrzymanie pozytywnych relacji w trudnej dla wszystkich sytuacji w kraju.

Emilia Adamowicz-Cwalina
Katarzyna Pancewicz

Co sądzą rodzice o zdalnym nauczaniu?

Zdalne nauczanie jest to trudny czas zarówno dla rodziców, nauczycieli jak i uczniów. Z dnia na dzień zostaliśmy postawieni przed wyzwaniem przeniesienia lekcji ze szkoły do domu. W związku z tym rodzic, którego rola polegała na pomocy przy odrabianiu lekcji został zmuszony do przejścia niejako roli nauczyciela w pełnym wymiarze godzin.

Jako matka trójki dzieci w różnym wieku (9,12,13) doświadczam codziennie, jak trudno jest podzielić czas i obowiązki domowe z nauką dzieci. Podawanie przez nauczycieli nowych tematów do opracowywania bez jako takiego kontaktu ucznia z pedagogiem nie prowadzi do efektywnego przekazywania wiedzy. Dzieci potrzebują nauczyciela, jest on dla nich autorytetem i ma większy posłuch niż rodzic. I tego właśnie brakuje mi u starszych dzieci. W mojej opinii niejasne są również zasady oceniania ucznia, który sam próbuje zrozumieć niejasne dla niego zagadnienia. Czy „dwója” to ta sama ocena, którą dostałby w szkole? Trudno wymagać, aby dziecko, które samo sobie tłumaczy nowy temat sprostało wymaganiom standardowego systemu nauczania. Odwrotnie

jest natomiast w przypadku najmłodszego syna – ucznia klasy 3. Tutaj kontakt z nauczycielem jest codziennie poprzez dostępne komunikatory czy to w telefonie czy komputerze. Dziecko jest przepytywane, nauczyciel pomaga, tłumaczy, a przede wszystkim słucha ucznia. Istotną kwestią w zdalnym nauczaniu jest również posiadanie odpowiedniej liczby urządzeń. W naszym przypadku mamy ten komfort, że każde z dzieci może pracować niezależnie od siebie. Wiem, że w wielu domach jest to problem, który powoduje frustrację zarówno rodziców jak i dzieci. Ma on również negatywny wpływ na wyniki w nauce. Czasem jest problem z Internetem.

Jak by nie patrzeć na tę całą sytuację, każda z rodzin przeżywa większe lub mniejsze problemy związane z nauką w domu. Nauczycielom też nie jest łatwo. Przygotowanie materiałów zajmuje im mnóstwo czasu. Jedno wiem – my kiedyś nie chcieliśmy chodzić do szkoły. W chwili obecnej nasze dzieci wręcz krzyczą: JA CHCĘ DO SZKOŁY!!!

Życząc sobie jak i wszystkim, aby ta cała sytuacja powróciła na właściwe tory.

Mama trójki uczniów

**Nowy grant —
nowe możliwości**

Mimo trudnego czasu pandemii, w Szkole Podstawowej w Obrubnikach dużo się dzieje. Miło nam poinformować, że nasza Szkoła wygrała konkurs na projekt grantowy i otrzymała wsparcie w wysokości 10 000 zł w ramach Programu Grantowego Fundacji ING Dzieciom. Dzięki otrzymanym środkom wspomogliśmy uczniów objętych terapią peda-

gogiczną i wyposażyliśmy w niezbędne pomoce dydaktyczne. Zakupione zostały również tablety, które zostały wypożyczone uczniom na czas zdalnego nauczania.

Fundacja ING Dzieciom działa na rzecz wyrównywania szans życiowych dzieci i młodzieży. Swoją misję realizuje poprzez autorskie programy, w których organizacje pozarządowe, szkoły i wolontariusze z całej Polski realizują swoje projekty społeczne.

Barbara Chmielewska

Mobilna pracownia komputerowa

Szkoła w Dobrzyniewie Dużym na początku września 2019 r. przystąpiła do ogólnopolskiego konkursu ogłoszonego przez Ogólnopolską Sieć Edukacyjną, która zajmuje się instalowaniem i obsługą Internetu dla szkół. OSE to program publicznej sieci telekomunikacyjnej dającej szkołom dostęp do szybkiego (100 Mb/s), bezpłatnego i bezpiecznego Internetu.

W konkursie mogły wziąć udział szkoły z miejscowości liczących do 50 tysięcy mieszkańców. Zgłosiło się 1606 szkół z całej Polski a Komisja Konkursowa zdecydowała o przyznaniu 764 nagród. W województwie podlaskim pracownię otrzymało 21 szkół. Dzięki złożeniu kompletnej dokumentacji i spełnieniu warunków konkursu, Zespół Szkolno-Przed-

szkolny w Dobrzyniewie Dużym otrzymał Mobilną Pracownię Komputerową, składającą się z 16 laptopów. W maju 2020 r. szkoła została przyłączona do szybkiego i bezpiecznego Internetu.

Celem OSE jest:

- umożliwienie szkole szerokopasmowego dostępu do bezpiecznego Internetu,
- podnoszenie poziomu kompetencji cyfrowych uczniów,
- wspomaganie procesu kształcenia w szkołach poprzez dostęp do zasobów dostępnych w Internecie,
- wyrównanie szans edukacyjnych wszystkich uczniów w Polsce, w szczególności tych, którzy mieszkają na terenach słabiej zaludnionych i uczących się w małych szkołach.

Beata Winarska

Zbiórka na schronisko

Uczniowie Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Nowym Aleksandrowie z inicjatywy klasy IV, pod opieką wychowawcy — Alicji Głódź — zorganizowali zbiórkę na rzecz schroniska dla psów w Białymstoku. Uczniowie wykonali plakaty informujące o tym, czego potrzebują zwierzęta ze schroniska, gdzie należy przynosić rzeczy oraz kiedy akcja będzie przeprowadzona. Uczniowie i ich rodzice mogli się też dowiedzieć, w jaki sposób można adoptować zwierzęta przebywające w schronisku i jak im pomagać.

Uczniowie szkoły i przedszkola oraz ich rodzice spisali się na medal — zebraliśmy ogromne ilości karmy dla psów, koce, legowiska, smycze, miski, środki do dezynfekcji oraz zabawki dla zwierząt.

Z powodu ograniczeń związanych z COVID-19 nie mogliśmy przekazać zebranych materiałów do schroniska w Białymstoku, ale dzięki aktywności A. Głódź oraz mamy uczennicy klasy IV — D. Lipińskiej, we współpracy z Fundacją Dla Zwierząt Jedno Serce Nie Da Rady, udało się je przesłać schronisku w Bielsku Podlaskim.

Wszystkim uczniom, rodzicom i nauczycielom, którzy włączyli się do akcji serdecznie dziękujemy i zachęcamy do pomocy potrzebującym zwierzętom przez cały czas!

Katarzyna Kozłowska

„Ogród w malwy malowany” — czy znajdziemy go na terenie naszej gminy?

Tradycyjne ogródki kwiatowe — zakładane najczęściej między drogą a domem tak zwane ogrody frontowe lub przedogródki — były wizytówką zaradnej gospodyni. Królowały wśród nich dostojne malwy, pogodne nagietki, cieszące oko do późnej jesieni astry, słoneczne rudbekie, wysokie dalie, zwane georginiami, królewskie piwonie, floksy, ostróżki, irysy, mieczyki, lwie paszcze, lewkonie, rezedy, nieodłączny towarzysz każdego płotu — groszek pachnący, cynie, goździki. Kwiaty sadzono szczodłą ręką, nie samotnie, ale w tłumnym, wesołym towarzystwie w bujnych kępach lub rzędach. Kwitły kolejno od wczesnej wiosny po późną jesień. Rośliny — tworząc pozorny nieład — przypominały wielobarwną łąkę harmonijnie wpisującą się w wiejski krajobraz.

Ogródki grodzono płotami plecionymi z leszczynowych lub wiklinowych gałęzi albo drewnianymi, niewysokimi sztachetami. Ogródek miał służyć nie tylko właścicielom, ale cieszyć swoim wyglądem również sąsiadów i przechodniów. Dziś dawne, pełne uroku wiejskie ogródki odchodzą w zapomnienie.

Wieś upodabnia się do miasta. Przy większości domów nie ma już ogrodów, a te nieliczne wyglądają niczym żywcem przeniesione z miejskich przedmieść. Betonowe, szczelne, wysokie płoty nasuwają na myśl raczej nieprzystępne twierdze, a nie miejsca, gdzie mieszkają żywi ludzie. Dawne wiejskie kwiaty zostały wyparte przez zalewające wieś ponure iglaki,

Zdjęcie ze zbiorów Muzeum Rolnictwa w Ciechanowcu

obce wiejskiemu krajobrazowi rododendrony i smutne, równiutko przystryżone trawniki. Te nowoczesne ogrody o każdej porze roku wyglądają niemal jednakowo, nie budzą ciekawości, nie kryją żadnych tajemnic — są uładzone i oswojone.

Stare ogródki to często prawdziwa skarbnica dawnych odmian roślin ozdobnych, niedostępnych już w sklepach ogrodniczych. Są one znakomicie przystosowane do lokalnych warunków, odpor-

ne na przymrozki i inne kaprysy pogody, niestraszne im szkodniki i choroby. Wieś pełna kwiatów zaprasza, by się w niej zatrzymać, sprawia wrażenie sielskości i przytulności.

Wanda Dzienis

**CZAS NA DZIAŁANIE
JEST TERAZ!**

Zapraszamy gminne Ogrodniczki i Ogrodników do udziału w naszym projekcie:

zależy nam na przypomnieniu i udokumentowaniu istniejących na terenie gminy przedogródków oraz roślin w nich występujących.

Zadzwoń do GCK (tel. 501 324 937 lub 85 719 71 59)

Przyjedźmy do Ciebie, porozmawiamy, zrobimy zdjęcia: ogrodu i roślin.

Twój ogród zamieścimy w Biuletynie „Głos Dobrzyńniewa” oraz w katalogu „Ogród w malwy malowany” wraz z wywiadem, jeżeli zechcesz nam opowiedzieć o roślinach i sekretach ich pielęgnacji.

„Od Kupalnocki do wesela” — lokalne obrazki obrzędowe

Gminne Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym otrzymało dofinansowanie ze środków Narodowego Centrum Kultury w ramach programu „EtnoPolska 2020”. Dzięki niemu powstanie widowisko teatralno-muzyczne „Od Kupalnocki do wesela”, któremu towarzyszyć będzie cykl warsztatów przygotowawczych z zakresu gry aktorskiej, techniki wokalne i tańca ludowego. Wierzymy, że wspólnymi siłami uda nam się stworzyć produkcję na skalę krajową, która będzie swoistą wizytówką gminy Dobrzyniewo Duże.

Założeniem projektu jest wzmacnianie tożsamości kulturowej i zwiększenie uczestnictwa w kulturze społeczności lokalnej. Osia zadania będą inicjatywy edukacyjno-animacyjne, których celem będzie wierne odtworzenie zachowanych w pamięci mieszkańców gminy obrzędów i zwyczajów oraz ukazanie młodemu pokoleniu, jak ważne miejsce zajmowały w naszej kulturze, a starszym mieszkańcom przypomnienie obrazu dawnej wsi.

Pierwotne widowisko miało mieć premierę podczas Dożynek Gminnych, lecz w związku z pandemią koronawirusa i odwołaniem imprez masowych, zmuszeni byliśmy zmodyfikować plany. Pracujemy nad wersją filmową wydarzenia. Nawia-

zaliśmy współpracę z Podlaskim Muzeum Kultury Ludowej, które umożliwi nagranie scen z wykorzystaniem infrastruktury muzealnej. Oprócz tego, jesteśmy w kontakcie z etnografem, który pomaga nam odtworzyć obrzędy, zwyczaje oraz ubiór charakterystyczny dla terenów gminy.

Nie możemy pominąć przedstawienia realizatorów, którzy odpowiadają za poprowadzenie warsztatów oraz finalny kształt tego przedsięwzięcia:

Joanna Sobieska – producent

Adam Karasiewicz – scenariusz i reżyseria, warsztaty aktorskie

Piotr Gołowczyc – kierownictwo muzyczne, aranżacja utworów

Kamil Wróblewski – kierownictwo muzyczne, warsztaty wokalne

Leszek Gaiński – choreografia, warsztaty taneczne

Oktawiusz Stępień – promocja

Artur Gawęł – konsultacje etnograficzne

Ewa Wyszynska – koordynacja zadania

Marek Włodzimirow – realizacja filmowa

Mamy nadzieję, że już niedługo się spotkamy i będziemy wspólnie pracować nad tym widowiskiem. Zapraszamy do śledzenia www.gckdobrzyniewo.pl (zakładka EtnoPolska 2020), gdzie umieszczamy na bieżąco wszelkie potrzebne informacje.

Oswoiłeś myśl o zmianie? Teraz czas na działanie!

„Czas na działanie jest TERAZ!” to interdyscyplinarny cykl warsztatów i przedsięwzięć kulturalnych, które zaplanowano w oparciu o zgłaszane przez mieszkańców potrzeby. Projekt zakłada uczestnictwo dzieci, młodzieży, dorosłych i seniorów, którzy przy wsparciu centrum kultury zechcą nabyć nowe umiejętności i rozwinąć swoje zdolności. Oferta warsztatowa skomponowana została tak, aby nawet osoby nieuczestniczące wcześniej w działaniach edukacyjno-kulturalnych, mogły odkryć ich atrakcyjność i wyjątkowość.

Hasłem przewodnim projektu jest tytułowe działanie, czyli angażowanie się w kulturę jako twórca, nie odbiorca

czy widz. Chcielibyśmy, aby nasz projekt kładący nacisk na wspólne uczenie się i międzypokoleniowy dialog, obudził drzemiący w mieszkańcach gminy potencjał i zachęcił do czerpania radości z obcowania z kulturą. Do udziału w naszych działaniach zapraszamy szczególnie nowo osiedlonych mieszkańców gminy, którym chcemy dać szansę i stworzyć dogodne warunki do budowania swojej historii i korzeni w nowej małej ojczyźnie.

WARSZTATY CERAMICZNE „GRA, GLINA, GMINA”

DLA KOGO?: wielopokoleniowy zespół pracujący nad historią swojej miejscowości zamkniętą w grze integracyjnej

SPOTYKAMY SIĘ W: Wiejskim Domu Kultury w Pogorzalkach oraz świetlicach w Bohdanie i Fastach

PLAN DZIAŁAŃ:

- zbieramy informacje w postaci lokalnych historii, opowieści, wywiadów z mieszkańcami wsi, które posłużą do stworzenia fabuły gry
- nadajemy grze formę z wykorzystaniem masy ceramicznej
- udajemy się z wizytą do trzech profesjonalnych pracowni ceramicznych, aby od kuchni przyjrzeć się procesowi tworzenia produktu ceramicznego

KORZYŚCI DLA CIEBIE: poznasz techniki tworzenia gry, nauczysz się pracy z masą ceramiczną i szklivami, nawiążesz relacje, poznasz niesamowite historie i opowieści związane z Twoim miejscem zamieszkania

WARSZTATY PROGRAMOWANIA „MISTRZOWIE KODOWANIA”

DLA KOGO?: dzieci i młodzież (6-18 lat) zainteresowane twórczym wykorzystaniem nowoczesnych technologii

SPOTYKAMY SIĘ W: Gminnym centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym oraz Pracowniach Edukacji Kulturalnej w Jaworówce i Gniłej

PLAN DZIAŁAŃ:

- poznajemy zasady komunikowania się przy użyciu nowoczesnych technologii
- nabywamy umiejętności pracy w zespołach, szukania kompromisów i optymalnych rozwiązań
- wykorzystujemy metodę pedagogiki zabawy do przyswajania różnych treści
- korzystamy z pomocy dydaktycznych w postaci maty do kodowania oraz robota edukacyjnego – doskonałych narzędzi będących połączeniem nauki i zabawy

KORZYŚCI DLA CIEBIE: rozwijasz swoją kreatywność, uczysz się programowania na różnych poziomach, oswajasz się z nowoczesną edukacją, nabywasz umiejętności współdziałania z rówieśnikami.

WARSZTATY RECYKLINGOWE „ZERO WASTE”

DLA KOGO?: młodzież i seniorzy zainteresowani kreatywną ekozabawą w towarzystwie najbliższych

SPOTYKAMY SIĘ W: Wiejskim Domu Kultury w Pogorzałkach oraz świetlicach wiejskich w Obrubnikach i Bohdanie

PLAN DZIAŁAŃ:

- oddajemy się inwencji twórczej, nadając nowe formy i funkcje niepotrzebnym materiałom i przedmiotom
- integrujemy młodzież i seniorów poprzez warsztaty tworzenia strojów z recyklingu
- tworzymy stylizacje recyklingowe i bierzemy udział w profesjonalnej sesji zdjęciowej
- za pomocą nowoczesnych środków komunikacji bierzemy udział w przygotowaniu i prezentacji portretów w strojach z recyklingu na wystawie on-line

KORZYŚCI DLA CIEBIE: nauczysz się niestandardowego podejścia do ekologii i segregacji odpadów, zrealizujesz swoje artystyczne wizje, odkryjesz na nowo wartość pokoleniowego spędzania wolnego czasu, pokażesz seniorom jak można odbierać kulturę za pośrednictwem elektronicznych kanałów komunikacji

WARSZTATY BATIKOWE „RÓŻNE OBLICZA BATIKU”

DLA KOGO?: propozycja skierowana do dzieci, dorosłych i seniorów oraz osób z niepełnosprawnością, słowem do początkujących i amatorów poszukujących ciekawego sposobu spędzania czasu wolnego

SPOTYKAMY SIĘ W: Pracowni Edukacji Kulturalnej w Jaworówce oraz świetlicach wiejskich w Obrubnikach i Chrańbólach

PLAN DZIAŁAŃ:

- miłośników eksperymentów z woskiem i barwnikami biorących udział w projekcie zabierzemy na wyjazd tematyczny do Pracowni Tkaniny Batikowej
- proponujemy doskonalenie techniki batiku na trzech poziomach: crayon batik, batik malowany oraz barwiony
- zapoznamy Was z zasadami posługiwania się tjantingiem
- przy wsparciu plastyka poznacie technikę obróbki batiku dla tkaniny użytkowej
- prezentację zaskakujących efektów zmagania z techniką batikową na wystawie

KORZYŚCI DLA CIEBIE: nauczysz się tworzenia obrazów artystycznych metodą batikowania z wykorzystaniem wosku i barwników do tkanin, poznasz historię batiku, rozwinięsz swoje umiejętności manualne i estetyczne, stworzysz unikalną kompozycję, która zaskoczy nawet najbardziej doświadczonych artystę

WARSZTATY OGRODNICTWA I RECYKLINGU „OGRÓD W MALWY MALOWANY”

DLA KOGO?: dorośli posiadacze ogrodów w stylu wiejskim oraz osoby ceniące urok naturalności, prostoty i swobody wiejskiego ogrodu

SPOTYKAMY SIĘ W: Pracowniach Edukacji Kulturalnej w Kozińcach i Gniłej oraz świetlicy wiejskiej w Dobrzniewie Kościelnym

PLAN DZIAŁAŃ:

- udział w warsztatach na temat zapomnianych odmian kwiatów i roślin ozdobnych
- porady doświadczonego ogrodnika w zakresie aranżacji ogrodu w stylu wiejskim
- uczestnicząc w warsztatach recyklingowych twórczo wykorzystasz zgromadzone przydasie do wykonania donic ogrodowych
- wniesiesz nieoceniony wkład w przygotowanie publikacji zawierającej praktyczne wskazówki i zdjęcia w dziedzinie tradycyjnego ogrodnictwa wiejskiego

KORZYŚCI DLA CIEBIE: zdobędziesz wiedzę i praktyczne umiejętności z zakresu tradycyjnego ogrodnictwa wiejskiego, nawiądziesz kontakty z innymi pasjonatami tradycyjnych przydomowych ogródków, zyskasz szansę nadania swojemu ogrodowi niepowtarzalnego charakteru, skorzystasz z możliwości prezentacji swojego ogrodu oraz podzielenia się swoją wiedzą i doświadczeniem w jego prowadzeniu

„Solidarnie szyjemy dobro”

Wraz z wprowadzeniem obowiązku zasłaniania nosa i ust w przestrzeni publicznej Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże oraz Gminne Centrum Kultury w Dobrzyniewie Dużym zainicjowali społeczną akcję szycia maseczek ochronnych dla mieszkańców Gminy pn.: „Solidarnie szyjemy dobro”. Dzięki zaangażowaniu wielu życzliwych osób z materiałów zapewnionych przez Urząd Gminy udało się ucząć rekordową ilość 5000 maseczek ochronnych! Uszyte przez wolontariuszki maseczki trafiły do mieszkańców gminy dzięki życzliwości i wsparciu naszej inicjatywy przez Księży Proboszczów. Środki ochrony zostały również przekazane do Komisariatu Policji w Łapach.

Pragnę serdecznie podziękować wszystkim Paniom, które bezinteresownie dołączyły do gminnego zespołu szyjącego maseczki i z ogromnym zaangażowaniem odpowiedziały na nasz apel. Dzięki wspólnym wysiłkom, Waszej pracy i poświęceniu w tym trudnym dla nas wszystkich czasie udowodniliśmy, że szczególnie w sytuacjach kryzysowych stanowimy zintegrowaną, opartą na uniwersalnych wartościach i współodpowiedzialności społeczność.

Imienne podziękowania składam na ręce wszystkich wolontariuszek biorących udział w akcji „Solidarnie szyjemy dobro” z następujących miejscowości:

- Bohdan: Paniom Jadwidze, Wandzie, Teresie, Alicji i Annie,
- Chrauboły: Paniom Grażynie, Urszuli oraz Annie
- Dobrzyniewa Dużego: Pani Kamili
- Dobrzyniewa Kościelnego Paniom Barbarze oraz Edycie,

- Fasty: Pani Martynie,
- Gniła: Paniom Alicji, Anecie i Marzenie,
- Kozińce: Paniom Ewie, Małgorzacie, Halinie oraz Jolancie,
- Krynice: Pani Barbarze,
- Obrubniki: Paniom Beacie, Renacie, Katarzynie, Wioletcie, Celinie, Katarzynie,
- Ogrodniki: Paniom Grażynie, Wiesławie oraz Ludwice,
- Pogorzałki: Paniom Annie i Alicji oraz instruktorom GCK: Paniom Wandzie i Henryce, a także osobom, które włączyły się w akcję, przekazując materiały do uszycia maseczek: Pani Karolinie z miejscowości Fasty, Pani Grażynie z Dobrzyniewa Dużego oraz Panu Wojciechowi z Nowego Aleksandrowa.

Serdeczne podziękowania kieruję także do Pana Michała Kaliszewskiego właściciela Pralni Pogo, który nieodpłatnie wykonał usługę prania maseczek ochronnych wykonanych przez wolontariuszki.

Wojciech Cybulski
Wójt Gminy Dobrzyniewo Duże

Wracmy na treningi

Tak jak wszystkich, tak i nas koronawirus zaskoczył i zmusił do przerwania z początkiem marca treningów piłkarskich. Nie oznacza to jednak, że straciliśmy całkowicie kontakt z naszymi zawodnikami. Trenerzy byli w stałym kontakcie z nimi poprzez internet czy różnego rodzaju kanały social mediów podsyłając ćwiczenia, które z powodzeniem można wykonywać w warunkach domowych.

Na początku maja, wraz z I etapem „odmrażania” sportu, rozpoczęliśmy treningi w grupach sześciuosobowych. W tym samym czasie zapadła decyzja Polskiego Związku Piłki Nożnej o zakończeniu sezonu 2019/2020 w rozgrywkach dziecięcych, młodzieżowych i niższych

klasach rozgrywkowych seniorów. Tym samym seniorzy LZS Korona Dobrzyniewo Duże zajęli pierwsze miejsce w swojej grupie podlaskiej klasy A, uzyskali awans i w następnym sezonie zagrają w podlaskiej klasie okręgowej.

Od 18 maja, wraz z wdrożeniem II etapu „odmrażania” sportu, rozpoczęliśmy treningi w pełnych składach zespołów, ale oczywiście z zachowaniem wszystkich wytycznych co do higieny i bezpieczeństwa podczas treningu. Pracujemy, trenujemy i czekamy z niecierpliwością na następny sezon.

Marek Jamiołkowski
przewodniczący Zarządu GZ LZS
w Dobrzyniewie Dużym

Wystawa w Fastach

Kardynał Stefan Wyszyński

Od 7 czerwca 2020 r. Stowarzyszenie na rzecz budowy Kościoła pw. św. Franciszka z Asyżu w Fastach zaprasza na wystawę plenerową poświęconą kardynałowi Stefanowi Wyszyńskiemu jako I część cyklu pod tytułem „Słudzy Boży. Błogosławiony ksiądz Jerzy Popiełuszko, kardynał Stefan Wyszyński oraz święty Jan Paweł II”.

Wystawa ma charakter otwarty i jest udostępniona do zwiedzania na placu przed budynkiem kościoła w Fastach. Może przyjść każdy i zobaczyć, przeczytać, pooglądać, pokontemplować. Tematyką wystawy są „Zapiski Więzienne”.

12 stycznia 1953 r. ks. Wyszyński na konsystorzu w Rzymie został mianowany kardynałem. W tym czasie wzmożło się w kraju prześladowanie Kościoła, ograniczanie jego wolności, podstawowych praw do bytu i pracy. Władze Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej odmówiły paszportu nowo mianowanemu kardynałowi, który miał pojechać do Rzymu. Ingerencje władz państwowych w sprawę Kościoła coraz bardziej przybierały na sile. Rząd, po zlikwidowaniu opozycji politycznej, poczuł się na tyle silny, że uznał za stosowne przejść mimo zawartego porozumienia do ostrej walki z Kościołem. Nastąpiły aresztowania biskupów i księży. Władze państwowe chciały uzależnić od siebie duchowieństwo oraz decydować o obsadzaniu stanowisk kościelnych.

Osiem miesięcy później, w późnych godzinach nocnych 25 września 1953 r., kardynał Stefan Wyszyński został aresztowany i wywieziony z Warszawy. Przewoził kolejno w Rywałdzie Królewskim

koło Grudziądza, w Stoczku Warmińskim, w Prudniku koło Opola i w Komańczy w Bieszczadach. Dopiero w ostatnim miejscu internowania zostały złagodzone rygory. Po uprzednim przyrzeczeniu przez przedstawicieli rządu przywrócenia Kościołowi głównych praw i naprawienia krzywd prymas Polski wraca 28 października 1956 r. na prośbę władz do Warszawy i obejmuje wszystkie swoje funkcje kościelne.

8 grudnia 1956 r. doprowadził do zawarcia nowego, korzystnego dla Kościoła, tzw. małego porozumienia z władzami, na mocy którego m.in. w szkołach przywrócono naukę religii i umożliwiono powrót biskupów na ziemie zachodnie i północne.

Przez ponad 35 lat w okresie od 5 maja 1946 do ceremonii pogrzebowej 31 maja 1981, biskup, a następnie prymas był pod stałą obserwacją funkcjonariuszy początkowo Urzędu Bezpieczeństwa, a od 1956 Służby Bezpieczeństwa.

W kwestionariuszu osobowym sprawy operacyjnej prowadzonej przeciwko niemu, o kryptonimie „Prorok”, w rubryce zawód wpisano: „prymas”. Podstawowymi środkami wykorzystywanymi do zbierania informacji o inwigilowanym była sieć tajnych współpracowników oraz środki techniki operacyjnej (m.in. podsłuchy, nagrania, taśmy filmowe i magnetofonowe, zdjęcia, obserwacje, donosy czy raporty). Każde słowo, zdanie czy nawet gest z jego strony trafiały, w formie raportu, na biurko dyrektora Departamentu MSW i były szczegółowo analizowane. Ponadto rejestrowano wszystkie jego homilie i przemówienia poprzez ukryte mikrofony.

Wystawę przy kościele w Fastach otwarto 6 czerwca. Można ją oglądać jeszcze do 20 września 2020 r.

„Kościół rodził się we Krwi odrodziczej Chrystusa na krzyżu, podobnie jak we krwi przychodzi na świat każde dziecko Boże. Wtedy jest zdrowe, gdy ta krew płynie; niebezpieczny jest dla ciała ludzkiego skrzep krwi. Podobnie niebezpieczny jest dla Mistycznego Ciała Chrystusowego zastój Krwi. Musi ona zawsze gdzieś upływać; nie tylko w kielichach mszalnych, ale i w żywych kielichach dusz ludzkich. Musi gdzieś dopełniać się wykrwawienie Kościoła, by mógł być w pełni zdrowia i sił ożywczych. I dlatego zawsze gdzieś Kościół krwawi w niekończących się prześladowaniach, które są stałym zjawiskiem dziejów Kościoła świętego.”

Na wystawie, jak i powyżej, prezentowany jest wybrany fragment z „Zapisków więziennych”, w których możemy jeszcze bardziej dostrzec świętość Sługi Bożego Stefana Wyszyńskiego. Zdecydowanie nie było to odosobnienie, które może nam się kojarzyć z kwarantanną podczas pandemii koronawirusa i tego, z czym mamy do czy-

nienia teraz. A czas ponad 1100 dni, ponad 3 lat wytrwałości w wierze i pokoju. Urodzony w Zuzeli nad Bugiem, na pograniczu Mazowsza i Podlasia tak wiele nam wyjaśnia, tak wiele Mu zawdzięczamy.

Prezentowane treści „Zapisków Więziennych” i zdjęcia są upublicznione za zgodą i dzięki uprzejmości Instytutu Prymasowskiego Stefana Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie.

W dniu otwarcia wystawy prelekcję nt. Kardynała Stefana Wyszyńskiego wygłosił Jerzy Autuchiewicz – specjalista Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Białymstoku.

Wystawa nie mogłaby się odbyć gdyby nie wsparcie i współfinansowanie władz województwa podlaskiego. Wystawę można zwiedzać do 20 września 2020 r. Serdecznie wszystkich zapraszamy.

Adrian Horba

Prezes Stowarzyszenia na rzecz budowy kościoła pw. Świętego Franciszka z Asyżu w Fastach
więcej informacji na www.franciszekimy.org.pl

Julia w „MasterChef Junior”

Konkursowe zmagania

Sztuki kulinarnej uczyła się od babci i mamy. Jej danie popisowe to lasagne. Ulubioną potrawą są steki z dipem groszkowym.

12-letnia Julia Roszkowska z Letnik była uczestnikiem telewizyjnego programu kulinarnego „MasterChef Junior”, emitowanego na antenie TVN.

Jury spośród tysięcy chętnych z całego kraju, gotowych wziąć udział w tym talent show, wybrało 14 finalistów, w tym Julkę.

Udział w programie wspomina jako ekscytującą przygodę. Na długo zapamięta jedno z wyzwań/zadań konkursowych : walcowanie 6-metrowego makaronu.

Jury jej zdaniem było wymagające, lecz bardzo miłe. Największą sympatię wzbudził Michel Moran.

Julia w dorosłym życiu chciałaby zostać szefem kuchni lub architektem.

Joanna Żarniewska

Wielkanoc 2020, wszystkie potrawy przygotowane przez Julię własnoręcznie

PO PROSTU PYCHA! — PRZEPISY KULINARNE CZYTELNIKÓW

Makowiec kruchy

Skład ciasta:

2 żółtka
 1 całe jajko
 5 łyżek śmietany
 1½ szklanki cukru
 Proszek do pieczenia
 Zapach
 ½ kostki margaryny
 Mąki ile się wgniecie

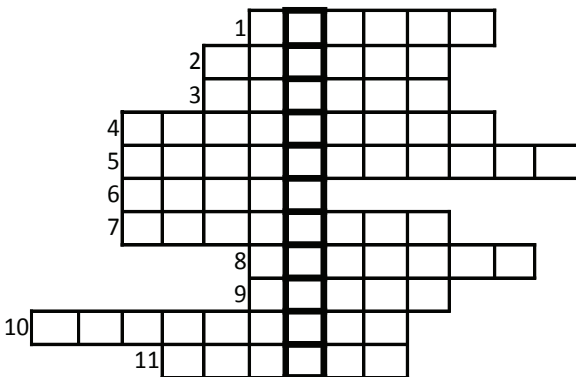
Mak: 20 dkg maku suchego, ugotować, zemleć 3 razy dodać biało, olejek migdałowy, cukier do smaku, bakalie (rodzynki, orzechy)

Wykonanie ciasta: Cukier, margarynę i jajka ucieramy. Proszek do pieczenia wsypujemy do śmietany. Gdy zacznie rosnać, dodajemy do ciasta, wlewamy zapach i wgniatamy mąkę. Ciasto nie może być za gęste, ani za rzadkie, tylko elastyczne do rozwałkowania. Dzielimy na 2 części. Rozwałkowujemy i nakładamy mak. Zwijamy ciasto jak roladę i owijamy ściśle papierem do pieczenia. Pieczemy około 1 godz.

Ewa Rafałko
 KGW Gniła

Krzyżówka

Wszystkie hasła dotyczą gminy Dobrzyniewo Duże

1. Imię lokalnego historyka i społecznika z Pogorzałek
2. Zwierzę w herbie gminy
3. Wieś nad Narwią
4. Wieś poddana pacyfikacji w okresie powstania styczniowego
5. Starostwo, do którego należał folwark dobrzyniewski
6. Najliczniejsza wieś
7. Nazwisko lokalnego historyka, regionalisty z Dobrzyniewa
8. Imię fundatora parafii w Dobrzyniewie
9. Wieś, z której pochodzi wójt gminy
10. Rezerwat przyrody
11. Ulica w Dobrzyniewie Dużym

Zachęcamy do przesyłania krzyżówek związanych z naszą gminą na adres: glos@dobrzyniewo.pl
 Najciekawsze opublikujemy w „Głosie Dobrzyniewa”

Zróbmy komuś scenę!

W Szkole Podstawowej w Pogorzalkach już od kilkunastu lat działa koło teatralne, dzięki któremu możemy rozwijać swoje pasje i uczyć się, jak pokonać stres. Do szkolnego Teatru „Deska” należy około 20 osób. Na zajęciach ćwiczymy dykcję, gesty, improwizujemy i przygotowujemy przedstawienia wystawiane w szkole. Co roku z powodzeniem bierzemy udział w przeglądach teatralnych (regionalnych i wojewódzkich), co pozwala nam nie tylko pokonywać lęki i nabierać odwagi, ale przede wszystkim zintegrować się i poszukiwać inspiracji u rówieśników.

W zeszłym roku napisaliśmy projekt „Zróbmy komuś scenę” i zgłosiliśmy go do programu „Edukacja-Inspiracja”, realizowanego przez Fundację im. prof. Romana Czerneckiego. Dzięki niemu zdobyliśmy grant o wartości 3500 zł. Nagroda pomogła w realizacji celu, na który wcześniej brakowało nam funduszy – przygotowaniu spektaklu dla mieszkańców gminy, którego premiera miała odbyć się w czerwcu. Pracowaliśmy nad adaptacją tekstu, koncepcją scenografii, ruszyły też prace nad plakatem promującym przedstawienie oraz próby.

Jeszcze przed zamknięciem szkół grant zapewnił wszystkim członkom szkolnego Teatru „Deska” możliwość wzięcia udziału w warsztatach poprowadzonych przez aktora z Teatru Dramatycznego w Białymstoku, Bernarda Banię. Reszta środków przeznaczona zostanie na zakup potrzebnego sprzętu i materiałów oraz na wyjazd na dowolny spektakl.

Mimo że zostało nam jeszcze sporo do zrobienia, prace zostały zawieszono i przesunięte na wrzesień z powodu epidemii. Od września wracamy jednak z podwójną mocą, tak, by w nowym roku szkolnym wystawić spektakl w Wiejskim Domu Kultury w Pogorzalkach.

Mamy ogromną nadzieję, że już nic więcej nie przeszkodzi nam w realizacji projektu i spokojnie będziemy mogli zabrać się do dalszej solidnej pracy, której efekt spodoba się widzom. Korzystając też z okazji, chcielibyśmy zaprosić na spektakl wszystkich mieszkańców naszej gminy. Mamy nadzieję, że premiera przedstawienia „A niech to gęś kopnie!” odbędzie się w listopadzie, dokładnego terminu jeszcze nie znamy, ale mimo to liczymy na Państwa obecność.

Aleksandra Korenkiewicz
SP w Pogorzalkach

Harcerstwo w dobie COVID-19

Czuwaj!

Mimo COVID-19 działalność harcerska naszej drużyny trwa. Jest trochę inaczej niż zwykle, ale jesteśmy aktywni i to jest najważniejsze! A jak to wygląda...? Po pierwsze zakończyliśmy tegoroczne współzawodnictwo Drużyn Grunwaldzkich podsumowaniem w postaci zdjęciowej prezentacji. Naszym ostatnim działaniem było wykonanie makiety grunwaldzkiej bitwy. Podczas zbiórek zdążyliśmy wykonać jedynie ich plan. A w dobie COVID-19 wdrożyliśmy go w praktyce! i takim oto sposobem powstało sporo makiet a nie !! To wszystko za sprawą aktywnych druhów i druhenek!

Drugim działaniem w okresie pandemii był udział w hufcowym Konkursie — „Patykowy turniej”. Nasi druhowie wykonali 4 prace w domowym zaciszu. Pierwszą z nich był model druha Stanisława i druha Krzysztofa: Pełnowymiarowa Kwatera Oficerska z Wartówką i Masztem. Całość modelu została wykonana

w większości z uśmiechniętego topinamburu. Drugą pracę konkursową wykonał druh Łukasz. Był to Bliźniaczy Wigwam, wykonany z szaszłykowych wykałaczek i super glu. Obie prace przeszły etap eliminacji i brały udział w głosowaniu na profilu FB Hufca.

Dodatkowo nasi druhowie i druhenki mają stały kontakt z drużynową — oczywiście online, ale trzymamy kciuki, aby osobisty kontakt podczas naszych zbiórek odbył się jak najszybciej!

Ewelina Grzegorzczuk

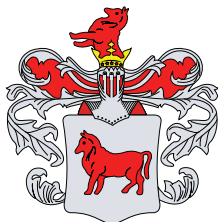

Fot. „Eltras” Elżbieta Wiesielowska.

Widok z paralotni na osiedle domów jednorodzinnych w Dobrzyńskim Fabrycznym

W tym miejscu publikujemy fotografie Czytelników. Zachęcamy szczególnie dzieci i młodzież do robienia zdjęć pokazujących naszą gminę, jej przyrodę, zabytki, krajobrazy oraz ludzi w ujęciu artystycznym czy też w ciekawych sytuacjach. Fotografie można przysyłać na adres glos@dobrzyniewo.pl

Gmina
**DOBRZYŃNIEWO
DUŻE**

URZĄD GMINY DOBRZYŃNIEWO DUŻE

ul. Białostocka 25,
16-002 Dobrzyńskie Duże

tel. +48 85 742 81 55,
fax. +48 85 719 71 47
kancelaria@dobrzyniewo.pl

www.dobrzyniewo.pl

